

[t5vb] *Hoe dat die hertoghe ende die coninc Lodewijc togben bi nachte ter poorten uut met haren volcke om te cranckene die Sarasinen dier luttel op wachten.*

Dat [.CXIIJ.] ¹ capittel.

[t5va] Als die coninc ende die hertoghe ter poorten uut waren ghereden ende dat met haren volcke, so sonden si eenen verspier uut om te weten waer die heydenen laghen ende wat si bedreven. Dese verspier reet so verre dat hi quam aent velt daer die Sarasinen waren. Hi bant sijn paert aen eenen boom uutem weghe staen[de], ² ende hi ghinc te voet ende quam aent velt daer die heydenen die schaer wake hielden. Hi sloop al heymelic datmen sijns niet ghewaer en werde, so verre dat hi sach dat Cleopatrין die ruese die [t5vb] wake hadde, ende die coninc van Capadocien, ende si waren wel sterck .vi. duysent mannen. Als die verspier dit oversien hadde, so liep hi weder om daer hi sijn paert ghebonden hadde, ende sadt daer op ende reedt weder bi den coninc ende by den hertoghe van Limborch.

Als hi bi hem lieden ghecomen was, so vraechden si hem hoet daer stont ende wat hi ghehoort ende gesien hadde.

Doen seyde die verspier: “Ghi heeren ende vorsten, ghy sult weten hoe dat die schaer wake van die Sarasinen ende heidensche honden hier [t6ra] seer by ³ leyt aent velt van Andernobele aent hanghen ⁴ vanden berghe. Daer is inden iersten die ruese Cleopatrין ende die machtighe coninc van Capadocien. Die twee sijn hoofts mannen vander waken. Dat heb ic verhoort aen die tale der Sarasinen, die ic wel verstont, ende haren hoop vanden volcke hoorde ic hem lieden over slaen. ⁵ Ic sach hem ende ic hoordese spreken, mer si en saghen mi niet.”

Doen vraechde die hertoghe van Limborch: “Hoe sterc sijn si wel van volcke? Hebt ghi dat verstaen? Laet ons dat weten!”

1. Vorsterman 1516: .C.xiiij.

2. Vorsterman 1516: staen — verbeterd naar Jan Bouman z.j.

3. by: nabij

4. aent hanghen vanden berghe: op de flank van de berg

5. over slaen: doorvertellen

seer by lept aent velt vā andernobele
aent hanghē vā dē berghe. Daer is
indē iersten die ruele cleopattrin en die
machtyghē coninc vā capadocien. die
twee sijn hoofst mānen vāder swakē
dat heb ic verhoort aen die tale der sa
rasinē die ic wel vstont. en hatē hoop
vā dē volcke hoorde ic hē lieden ouer
snaen. ic sach hē en ichoorde se spreken
mer si en saghē mi niet. Doen vracch
de die hertoghe vā limboich hoe ster
sijn si wel vā volcke. hebt ghi dat ver
snaen laet ons dat wētē. Die verspier
antwoorde ghi heerē in als sijn si wel
sterc ouer die vi. dupsent. ic hebbe den
hoop wel ouer ghesien en ghemercht
haer lieden sterce. mer si ligghē vcle
in haer ruste. ende also vele te badt en
sijn si mer te bestoren oft te beuechten
ter wghen dat si in rusten sijn. wāt het
is haren iersten slaep. Als dat die her
toghe hoorde so seyde hi ic wil indē ho
pe snaen der sarasinē en proenē haer
macht. Coninc lodewijc seide ic sal aē
die een side in snaen. en ghi aen die an
der side. ende wi sullen een riergaerde
stellen op auentuer daer wi op wghē
sullen. Dien raet docht den hertoghe
seer goet. en achtervolchde dē raet vā
den coninc lodewijc. Aldus so reden si
voort tot dat si quamen aenden hoop
der papiennen daer si vā twee siden
in redē. en si licten die riergaerde ach
ter op hem lieden wachtende. Die co
ninc vā viancrjē met sinen volcke
sloech vele papiennen doot. eer sy die
mare en tjdinghe hadden wie si wa
ren. Die hertoghe aen dander side de
de ooc des gelūc. ende sloecht al doot
met sinen volcke dat hem teghē quā.
Aldus liepen die papiennē verstroyt
en si en wisten niet wie si waren Ten

laetsten vernaemt die coninc vā capa
docien en cleopattrin die ruele die hem
op stelden en quamē teghē den hoop
Die coninc vā viancrjē quam die co
ninc vā capadocien aen die hy so seer
sloech dat hy vanden paerde viel. des
coninc vā viancrjē aersters namē
den coninc vā capadocien opende si
bondē hem op een paert. en si voerde
hē nae die stadt vā constantinobelen
Cleopattrin ope ruele vernam dyt en
hi sloech sijn ois met sporen. en reede
op den hertoghe al slaende met sinen
volcke om den hertoghe te verlasten.
Mer die hertoghe wist doo wat. ende
hy stelde hē cloechelic ter weer al was
hi oud. ende hy sloech vromelic op dē
ruele. si gauē malcanderen menighē
hardē slach. so dat die ruele so moede
wert dat hy hem stelde ter vlucht. Als
dat sijn lieden saghē so vloden si hem
gelijc nae. Die herstē dat siende volch
den si hem dapperlic vā achter aen
en si sloeghender vele doot. eer si vā
haer lieden schieden. en si nashen alle
haer bussen die si daer bi hem haddē.
en vele gheuaghē voerden si mede
nae die stadt vā constantinobelen. Die
arouters die die kepler wt ghesonden
hadde quamē weder omē en brochtē
die kepler hepnūck die tjdinghe hoe
die heerē gheuarē haddē. Daer was
grote blisshap en vuecht. si steldē hē
te paerde. en si reden die heerē teghen
met schoonen state om hem lieden te
ontfanghen. Die keplere ontfinc den
hertoghe vā limboich sinen vader
eerliken. en den coninc lodewijc vā
viancrjē. Daer schoncken si hem lie
den die coninc vā capadocien als prijs
sonier en een gheuaghē man sinen
wille daer mede te doē wat hē belieft.

Die verspier antwoorde: “Ghi heeren, in als¹ sijn si wel sterc over die .vi. duysent. Ic hebbe den hoop wel over ghesien ende ghemerckt haer lieden stercte, mer si ligghen vele in haer ruste, ende also vele te badt en sijn si mer te² bestoten oft te bevechten ter wijlen dat si in rusten sijn, want het is haren iersten slaep.”

Als dat die hertoghe hoorde, so seyde hi: “Ic wil inden hope slaen der Sarasinen ende proeven haer macht.”

Coninc Lodewijc seide: “Ic sal aen die een side in slaen ende ghi aen die ander side, ende wi sullen een riergaerde³ stellen op aventuer daer wi op wijken sullen.”

Dien raet docht den hertoghe seer goet, ende achtervolchde den raet van den coninc Lodewijc. Aldus so reden si voort tot dat si quamen aenden hoop der payiennen, daer si van twee siden in reden, ende si lieten die riergaerde achter op hem lieden wachtende. Die coninc van Vrancrijc met sinen volcke sloech vele payiennen doot eer sy die mare ende tijdinghe hadden wie si waren. Die hertoghe aen dander side dede ooc des gelijcx ende sloecht al doot met sinen volcke dat hem teghen quam. Aldus liepen die payiennen verstroyt, ende si en wisten niet wie si waren.

Ten [t6rb] laetsten vernaemt die coninc van Capadocien ende Cleopatrין die ruese, die hem op stelden ende quamen teghen den hoop. Die coninc van Vrancrijc quam die coninc van Capadocien aen, die hy so seer sloech dat hy vanden paerde viel. Des conincx van Vrancrijc aertsiers namen den coninc van Capadocien op ende si bonden hem op een paert, ende si voerden hem nae die stadt van Constantinobelen. Cleopatrין dye ruese vernam dyt, ende hi sloech sijn ors met sporen ende reedt op den hertoghe al slaende met sinen volcke om den hertoghe te verlasten. Mer die hertoghe wist ooc wat, ende hy stelde hem cloeckelic ter weer al was hi oudt, ende hy sloech vromelic op den ruese. Si gaven malcanderen menighen harden slach, so dat die ruese so moede wert dat hy hem stelde ter vlucht. Als dat sijn lieden saghen, so vloten si hem gelijc nae. Die Kersten dat siende, volchden si hem dapperlic van achter aen, ende si sloeghender vele

1. in als: alles tezamen

2. ende also vele te badt en sijn si mer te bestoten oft te bevechten ter wijlen dat si in rusten sijn: en daarom zijn ze des te beter aan te vallen en te bevechten, nu ze slapen

3. riergaerde: achterhoede

doot eer si van haer lieden schieden, ende si namen alle haer bussen die si daer bi hem hadden, ende vele ghevanghen voerden si mede nae die stadt van Constantinobelen.

Die acouters die die keyser uut ghesonden hadde, quamen wederomme ende brochten die keyser Heyndrick die tijdinghe hoe die heeren ghevaren hadden. Daer was grote blijschap ende vruecht. Si stelden hem te paerde, ende si reden die heeren teghen met schoonen state om hem lieden te ontfanghen. Die keysere ontfinc den hertoghe van Lymborch, sinen vader, eerliken, ende den coninc Lodewijc van Vrancrijc. Daer schoncken si hem lieden die coninc van Capadocien als prijsonier ende een ghevanghen man, sinen wille daer mede te doen wat hem belieft, [t6va] ende wel vier hondert ander gevanghen die die kerstenen princen al gevanghen hadden, ende voort haer lieder artelerije vanden Turcken, die si hem berooft hadden. Aldus wast al verblijt dat in die stadt was, ende si reden te hove, daerse die vrouwen ende maechden feesteliken hieten willecome, elc nae verdiente ende weerde. Dit was inden morghen stont, ende die heeren waren verflaeut ende vermoeyt. Si ghinghen hem rusten. Die vrouwen deden hem reeden een schoon bancket teghen dat si op staen souden om te verversene die vermoyde leden. Aldus waren die maechden ende die vrouwen besich elc om die sine te vermaken ende te thoeven.¹

1. thoeven: vertroetelen

en wel vier hondert ander geuanghe die die kersten pincen al geuanghe hadde. en voort haer lieder artelerije vanden turcken die si he berooft hadden. Aldus wast al verblijt dat in die stad was. en si reden te houe daerse die vrouwen en maechden seestelike hiet willecome. elc nae verdiente en weerde. Dit was inden moighē stont en die heerē waren verclaer en vermoept si ghinghen hem rusten. Die vrouwen dedē hem reede een sehoon bancket teghen dat si op staen soude. om te veruersene die vermopde ledē Aldus waren die maechden ende die vrouwen besich elc om die sine te vermaken en te thoenen.

Hoe cleopattrin vluchtende quā by den calisse. en hoe die calisse daer om thierde en ontfelt was.

Dar. C. xv. capittel.

Cleopattrin vluchtende seer met maect. is by ghecomen int hept vanden calisse met vele gheuluchter mannen ghewont en gequests. Die calisse maechde hoe comt ghi aldus. wat schijpster en wat is v geshiet. en waer is die coninc van capadocien. Daer op cleopattrin antwoorde ende seyde doot oft gheuanghen. en al sijn volc verflaghen. en si veriaecht wren velde. en mijn volc vermoort en veriaecht. ghewont ende gequests. deen oerenloos. vander handeloos. die der de voereloos. die vierde doot. en ic ghe wont. Doē seyde die calisse bi dē bloede. en bi den dermen ic sal verwoeden wie sijn die v desen swarē schade beraden hebben. Doen seide cleopattrin het was een oude griech met eenē groten langhe baerde. en die coninc lodewijc vā vianctie die heeft geuanghe

die coninc van capadocien. en af gheslaghen al ons machte. en den ouden grisaer: heeft my diaccht en verdien. en mij volc ganselic af geslaghe. en berooft als artelerije. en ter stad in gheuoert mit gheweldigher handt en hi seide voort heer calisse wat raet so gheeft ghi liede ons nu Doen seide die ander heeren en by sonder des coninc caspus sone. heer calisse was ist dat ghi daer toe segt. en ist niet also comen ghelict ic v gheseyt hebbe. dunc v dat ick lieghe. het wel toe siullen os allen noch te tote diue. en dat bi haer der lieden subtilheyt. Die calisse dit hoende achtent seer deene en hi seide ic sal den kersten heeren ende pincen strijt en velt leuerē also ic beloof hebbe. Alle die ander heeren en pincē die daer waren by den calisse warē dies allen wel te vreden. en aldus so stelde si hem lieden al te samē in die wapen. teghen den claren dach vā moighen dat si strijt en velt leueren souden den kerstenen heerē en pincen. Sy maecten haer perre bereet en om groeuent daer si op wijcken souden hadt vā no den gheweest. Ter wijlen dat die heptenen te rade waren so ontwaecten die kersten heeren en pincen die beuochten hadden. en die vrouwen hadden haer bancket ghereet. Daer haelden si die herē en die pincen en deden hem goede chiere aē vā al dat ghene dat hem lieden van node en behoelic was. ende dat der herten medesinael was en si warē violic. Ter wijlen dat si aten en droncken so maecte die heptser hyn die gereetschape met sijn ander heren en edele mannē die bi hem waren om strijt en velt te leueren der sarasinen en der heptenscher hondē.

Hoe Cleopatrīn vluchtende quam by den calijffe, ende hoe die calijffe daer om thierde ende ontstelt was.

Dat [.CXIIIJ.] ¹ capittel.

Cleopatrīn vluchtende seer mesmaect, is hy ghecomen int heyr vanden calijffe met vele ghevluchter mannen, ghewont ende gequets[t]. ²

Die calijffe vraechde: “Hoe comt ghi aldus? Wat schuylder ende wat is u geschiet ende waer is die coninck van Capadocien?”

Daer op Cleopatrīn antwoorde ende seyde: “Doot oft ghevanghen ende al sijn volc verslaghen, ende ic verjaecht uuten velde, ende mijn volc vermoort ende verjaecht, ghewont ende gequets[t]: ³ deen oerenloos, dander handeloos, die derde voeteloos, die vierde doot ende ic ghewont ...”

Doen seyde die calijffe: “Bi den bloede ende bi den dermen, ic sal verwoeden! Wie sijnse die u desen swaren schade beraden hebben?”

Doen seide Cleopatrīn: “Het was een oudt Grieck met eenen groten, langhen baerde, ende die coninc Lodewijc van Vrancrijc die heeft gevanghen [t6vb] die coninc van Capadocien ende af gheslaghen al ons machte, ende den ouden grijsaert heeft my verjaecht ende verdreven ende mijn volc ganselic af geslaghen ende berooft al ons artelerije ende ter stadt in ghevoert met gheweldigher handt.” Ende hi seide voort: “Heer calijffe, wat raet so gheeft ghi [ons] ⁴ lieden nu?”

Doen seiden die ander heeren, ende by sonder des conincx Caspus sone: “Heer calijffe, wat ist dat ghi daer toe segt? Ende ist niet also comen ghelijc ic u gheseyt hebbe? Dunct u dat ick lieghe? Siet wel toe! Si sullen ons allen noch te cote ⁵ driven, ende dat bi haerder lieden subtijlheyte.”

Die calijffe dit horende, achtent seer cleene, ende hi seide: “Ic sal den kersten heeren ende princen strijt ende velt leveren, also ic beloofte hebbe!”

1. Vorsterman 1516: .C.xv.

2. Vorsterman 1516: gequetsts

3. Vorsterman 1516: gequetsts

4. Vorsterman 1516: lieden ons

5. te cote: naar huis [?]

Alle die ander heeren ende princen die daer waren by den calijffe, waren dies allen wel te vreden, ende aldus so stelden si hem lieden al te samen in die wapen teghen den claren dach van morghen dat si strijt ende velt leveren souden den kerstene heeren ende princen. Sy maecten haer perc bereet ende om groevent daer si op wijcken souden, hadt van noden gheweest.

Ter wijlen dat die heydenen te rade waren, so ontwaecten die kersten heeren ende princen diese bevochten hadden, ende die vrouwen hadden haer bancket ghereet. Daer haelden si die heren ende die princen ende deden hem goede chiere aen van al dat ghene dat hem lieden van node ende behoeflic was ende dat der herten medesinael was, ende si waren vrolic. Ter wijlen dat si aten ende droncken, so maecte die keyser Heyndric gereetschape met sijn ander heren ende edele mannen die bi hem waren, om strijt ende velt te leveren der Sarasinen ende der heydenscher honden.

Hoe die heyser heyndic en die her-
toghe sijn vader met alle sijn ander
heeren des smoighens ter poote wt
toghe, om strijt en velt te leueren den
califfe en alle sijn ander heeren.

Dat. C. xvi. capittel.

Als den clare dach aen quam so
tooch die heyser heyndic met
den hertoghe sijn vaders, en met alle
sijn ander heeren, met groter macht
van volcke ter poote wt, om strijt en
velt te leueren den califfe en alle sijn
ander heeren alst beroepen was. En
als si ter pooten wt ware ghetoghe
so stelde si haer volc in goeder ordina-
cie om te strijden teghe die papiennen
En als si in goeder ordinacie ghestelt
ware, so reden sy in des califfes heyr
met machte. En eslytes die quam te-
ghen den coninc van tartarien te slaen,
en die coninc stac eslytes met eenen so
sware steke dat hy noyt sulche sware
steke en gheuolde. Mer eslytes die
verdoecte he en hi pepnde in he selue
dat moet ghewohe sijn, en hi verhic
sijn sweert ende gaf den coninc eenen
sach dat hem dochte dat he de hemel
drapde, daer so vochten si beyde een
langhe wijle. Enac vacht teghen den
soudaen van damast ende si sloeghe
malcanderen dapperlich op haer lijf.
En die coninc van manceie vacht te-
ghen die amerael van tartarien. Die
heyser heyndic en sijn vader vochte
teghen den califfe en den grote ruese
so dat die vechten gheduerde wel drie
vrien lanc. Eslytes dus vechtende te-
ghen die coninc van tartarien soude ver-
last ghewest hebbē van sijn ersters
mer enac die toert dit siende en hy liet
den soudaen van damast varen en hy
sloech met sine volcke op die ersters

die eslytes verlasten wilden so dat sy
daer alle meesten deel door bleuen, en
eslytes die sloech den coninc van tarra-
rien dat hi viel van sine paerde door,
dies die sarasinen seer bedroeft ware
van sijn der door, Doen so qua die ion-
ghe coninc caspus aen gheslaghe mit
sinen volcke, en hi qua gherede op de-
mofoen en hi seide, ghi bekeert verra-
dere sidp daer die vernopeert en ver-
lochent sij aen der kerstenē wet hier
sal ic wreken den lachtere die schande
en die blame die ghi onsen gode bewe-
sen hebt, en die doot van mine vaders
die ghi verradelich vermoort hebt al-
dus stelt v om te verwerē. Demofoe
horende die woordē van desen sarasijn,
den ionghe caspus hief op sijn sweert
en hi sloech op den coninc caspus eenē
groten sach dat he dochte den hemel
waghen so dat hi bicans vande paer-
de gheuallen was, en als hi bequam
so nam hy sijn sweert en sloech op de-
mofoen also veruaclic eenē sach dat
elc in sijn verwonderen mochte. De-
mofoe en faelgierde ooc niet van sine
slaghen, en hi sloech so dapperlich dat
die coninc caspus viel van sine paerde
en daer wert hi doot gestaghe vande
kerstenen en alle sijn mede pleghers
die met he ware. Die heyser heyndic
en sijn vader die coninc van manceie
en enac die coninc van arragoen voch-
ten vast teghens haer paripe te we-
te teghe den califfe van baldac, die sou-
daen van damast, die amerael en veel
ander machtighe turcke die daer wa-
ren mit groter macht om die kerstenē
te schenden en te vernielen. Mer god
gaf die gracie en die victorie dat alle
die turcke daer meest verslagē bleue,
dies die kerstenen seer verblit waren

[v1ra] *Hoe die keyser Heyndric ende die hertoghe, sijn vader, met alle sijn anderen heeren des smorghens ter poorten uut togben om strijt ende velt te leveren den calijffe ende alle sijn ander heeren.*

Dat [.CXV.] ¹ capittel.

Als den claren dach aen quam, so tooch die keyser Heyndrick met den hertoghe, sijn vadere, ende met alle sijn ander heeren met groter macht van volcke ter poorten uut om strijt ende velt te leveren den calijffe ende alle sijn ander heeren, alst beroepen was. Ende als si ter poorten uut waren ghetoghen, so stelden si haer volc in goeder ordinancie om te strijden teghen die payiennen. Ende als si in goeder ordinancie ghestelt waren, so reden sy in des calijffes heyr met machte. Ende Etsijtes die quam teghen den coninc van Tartarien te slaen, ende die coninc stac Etsijtes met eenen so swaren steke dat hy noyt sulcken swaren steke en ghevoelde. Maer Etsijtes die vercloecte hem, ende hi peynsde in hem selven: “Dat moet ghewroken sijn!” Ende hi verhieff sijn sweert ende gaf den coninc eenen slach dat hem dochte dat hem den hemel drayde. Daer so vochten si beyde een langhe wijle.

Evac vacht teghen den soudaen van Damast, ende si sloeghen malcanderen dapperlick op haer lijf. Ende die coninc van Vrancrijc vacht teghen die amerael van Tartarijen. Die keyser Heyndric ende sijn vader vochten teghen den calijffe ende den groten ruese, so dat dit vechten gheduerde wel drie uren lanc. Etsijtes dus vechtende teghen die coninc van Tartarien, soude verlast gheweest hebben van sijn ertsiers, mer Evac die wert dit siende, ende hy liet den soudaen van Damast varen, ende hy sloech met sinen volcke op die ertsiers [v1rb] die Etsijtes verlasten wilden, so dat sy daer alle meesten deel doot bleven. Ende Etsijtes die sloech den coninc van Tartarien dat hi viel van sinen paerde doot, dies die Sarasinen seer bedroeft waren van sijnder doot.

Doen so quam die jonghe coninc Caspus aen gheslaghen mit sinen volcke, ende hi quam ghereden op Demofoen, ende hi seide: “Ghi bekeert verradere, sidy daer, die vernoyeert² ende verlochent sijt aen der kerstenen wet!? Hier sal ic wreken den lachtere, die schande ende

1. Vorsterman 1516: .C.xvi.

2. vernoyeert: afvallig

die blame die ghi onsen goden bewesen hebt, ende die doot van mijnen vadere, die ghi verradelick vermoort hebt. Aldus stelt u om te verweren!”

Demofoen horende die woorden van desen Sarasijn, den jonghen Caspus, hief op sijn sweert, ende hi sloech op den coninc Caspus eenen groten slach dat hem dochte den hemel waghen,¹ so dat hi bicans vanden paerde ghevallen was. Ende als hi bequam, so nam hy sijn sweert ende sloech op Demofoen also vervaerlic eenen slach dat elc int sien verwonderen mochte. Demofoen en faelgierde ooc niet van sinen slaghen, ende hi sloech so dapperlick dat die coninc Caspus viel van sinen paerde, ende daer wert hi doot geslaghen vanden Kerstenen, ende alle sijn mede pleghers die met hem waren.

Die keyser Heyndric ende sijn vader, die coninc van Vrancrijck ende Evac, die coninc van Arragoen, vochten vast teghens haer partye, te weten teghen den calijffe van Baldac, die soudaen van Damast, die amerael ende veel ander machtighe Turcken die daer waren mit groter macht om die Kerstenen te schenden ende te vernielen. Mer God gaf die gracie ende die victorie dat alle die Turcken daer meest verslagen bleven, dies die Kerstenen seer verblijt waren [v1va] vander groter victorien die hem God toe sandt.

Die heeren ende die vrouwen waren al vol blijschappen vander zeghen die si hadden, want die Kerstenen daer vercregen een overvloeyende rijcdom van ghelde ende van ghesteenten ende menigherhande costelike gouden laken met menich ander costelick juweel, die si met hem lieden ghebracht hadden. Ende die ghene die erm van goede waren, die werden rijck van dat ghene dat si daer overloedeliken vonden in haer logijsen.

Die clocken vander stadt waren al te samen gheluyt van grooter blijschappen, ende daer was bedreven grote triumphe, ende dat ter eeren Gods, ende eenen schonen dienst gedaen, daer die heren ende vrouwen hem devoteliken toe voechden. Aldus was daer elc in groter blijschappen ende in vruechden, ende sonderlinghe Margrieta van Lymborch, om dat Etsijtes hem so vromelic gehadt hadde inder

1. waghen: heen en weer gaan

bataelgen [ende het was]¹ so verre comen datmen sprac vanden
huwelike van Etsijtes ende van Margrieten, Heyndricx suster.

1. Ontbreekt in Vorsterman 1516 — Jan Bouman z.j.: [...] in de Batalien / doen was 't soo
verre gekomen / [...]

vander groter victorien die hem god
 toc landt Die heeren en die vrouwen
 warē al vol bliscchappē vāder zeghē
 die si hadden wāt die kerstenen daer
 vercregē een oueruloepende rijdom
 van ghelde en van ghescrenten ende
 menigherhādē costelike goudē laken
 met menich ander costelickiuweel die
 si met hem lieden ghebracht hadden.
 En die ghene die erm van goede wa-
 ren die werdē rijck vā dat ghene dat
 si daer oueruloedelikē vondē in hjer
 logisen. Die slockē vander stadt wa-
 ren al te famen gheluyt van grooter
 bliscchappen. En daer was bedriuen
 grote trūphe en dat ter eerē gods. en
 eenē schonē dienst gedaen daer die he-
 ren en vrouwen hem deuoteliken toe-
 vorchdē Aldus was daer elc in groter
 bliscchappē en in vuerchdē. en sonder
 linghe margrieta vā limboich om d;
 efsites hē so vromelic ghehadt hadde
 inder bataelgē so verre comē dat mē
 sprac vandē huwelike vā efsites en
 vā margrieten heyndric suster.

Hoe die graue vā Athenē dat hou-
 welic mactte. en margrieta begheer-
 de voor efsites sinen sone in duechdē
 ende in eeren.

Dat. C. xvij. capittel.

Als den dienst der heyligher ker-
 sten kerche gedaen was en dat
 elck ghebeden hadde voor sinē vrent
 dier ghebleuē waren voor dat kerstē
 ghelodue van die sara;inen. so ghinc
 die keyser heyndric te Houe met sinen
 vader en die graue van athenen. die
 coninc vā francrichē en die coninc vā
 arragoer volchden hem vā achtere.
 en daer nae efsites die coninc van ar-
 menien en dem ofoen en hertoghē en
 grauen en die ander pūncen ridders

en erkuiers al met harē state Daer
 nae quam heyndric moeder metter
 iongher keiserinnē en met margrieta
 vā limboich. en vecl ander vrouwē
 en macthdē elc nae sinē staet. Die he-
 ren ontfinghē die vrouwen in die sale
 en deden hē eere en reuerencie alsoot
 wel betamelic was. Die keyser heyn-
 dric ghinc sittē ter tafelē en sijn vader
 daer nae alle die ander heerē en vrou-
 wen stelden hē te sittene elc nae sinen
 staet alsoot costumelicis tot alsulcken
 houē vā eeren. Daer warē die heerē
 en die vrouwē ghedient vā alderhan-
 de gherichtē die daer planteyt warē.
 si aten en si dronckē en macttē goede
 chiere. Als si aldus aten en volick wa-
 ren so sprac die graue vā athenē tottē
 keyser heyndric en seide mī keiser en
 mīn heere ic bringhe v eenē volicken
 dronc en ic bidde v voor uwen vader
 en v vrou moeder. ende ic bidde v dat
 ghi my consentere wilt een bede die ic
 aen v begheerē sal behouwē eere ende
 eedr. Die keyser en sijn vader die an-
 woordē soctelic. heer graue dat wach-
 ten wi vriendelick op alsulckē condicie
 als voor verclaert is eere en eedr be-
 houwen. wi consentere v die bede die
 ghi begheerē sult ter eerē vā alle goede
 kerstenē die hier vergaderē sijn. en op
 dese condicie so dronckē si elc eenē vol-
 licken dronc. En als si ghedronckē had-
 den so seide des keisers vader die her-
 toghe van limboich. heer graue van
 athenē wat is die bede die ghi aen mi
 en aē mīnē sone begheert sult macth
 si wesen si en sal v niet ontfeyt sijn al-
 dus bid op lact hoien wat v bede we-
 sen sal. Die graue seide ghi heeren en
 pūncen en die ouerste vā desen lande
 ic danc v seer dat ich sal ghehoort sijn.